

Van Bolivia naar Groningen

Column
Wim Boonstra

Geen provincie heeft zo onbaatzuchtig bijgedragen aan de welvaart in ons land als Groningen. Daar mag best eens bij stil worden gestaan. Dit schoot mij enige tijd geleden te binnen toen ik vernam van de sterk oplopende spanningen in Bolivia.

Wat is er aan de hand? Bolivia kent grofweg twee bevolkingsgroepen, te weten een kleine, relatief rijke blanke minderheid en een grote arme Indiaanse

meerderheid. Dit leidt tot de nodige spanningen, zeker als de regering met haar beleid de nadruk wil leggen op de ontwikkeling van de in welvaart achtergebleven delen van de bevolking. Nu wil de ironie van de geschiedenis ook nog eens, dat juist in het rijke deel van het land zich substantiële energievoorraden bevinden. Zoals mijn opa in dergelijke gevallen zei: 'de duivel schijnt altijd op een grote hoop'.

Je zou denken dat deze bodemschatten als een geschenk uit de hemel zouden worden ervaren. Het maakt de financiële last van ontwikkeling immers eenvoudiger. Toch blijkt de werkelijkheid gecompliceerder. De rijke minderheid is niet echt van plan om de rest van de bevolking te laten delen in deze toegevallen welvaart. Sterker nog, men tracht zich af te splitsen. Bolivia bevindt zich op de rand van een burgeroorlog.

Dan onze Groningers. Hoewel Oost-Groningen al heel lang één van de minst rijke delen van ons

land is, heeft het nooit echt getracht om zich de gasrijkdom toe te eigenen. Sinds de vondst van het aardgasveld in Slochteren 50 jaar geleden is ter waarde van honderden miljarden euro's uit de grond gepompt en afgevoerd. Groningen heeft daar niet veel voor terug gekregen.

Hoewel de regio, afgemeten aan het bruto regionaal product, dankzij het aardgas tot de rijkste van Europa behoort, ligt het feitelijke inkomen per hoofd van de bevolking er duidelijk beneden het landelijk gemiddelde.

Het gebied is dunbevolkt, de werkloosheid is er relatief hoog en tot overmaat van ramp daalt de bodem als gevolg van de gaswinning er ook nog eens langzaam maar zeker, met schade aan

Misschien moeten we de Zuiderzeelijn als geste aan onze loyale noordelingen eens gewoon aanleggen

woningen als gevolg.

Horen wij massale protesten uit het noorden? Nee. Af en toe een beschaafde uiting van onvrede, maar men heeft zich nooit al te hevig tegen deze gang van zaken verzet. We zijn als Nederland gezegend met zulke landgenoten.

Zonder veel overdrijving kan worden gesteld dat de opbouw van ons stelsel van sociale zekerheid voor een belangrijk deel op het aardgas uit Groningen is gebaseerd. Ook een deel van de infrastructuur in ons land — zoals de Betuwelijn en de Nog Stilliggende Hoge Snelheidslijn — is met de opbrengst van Gronings gas gefinancierd.

Extra zuur voor de Groningers is dat de in het noorden van ons land zo vurig gewenste Zuiderzeelijn er nooit is gekomen. Altijd waren er wel redenen om niet tot aanleg over te gaan. Onderbouwd met berekeningen van Haagse rekenmeesters die het rendement van een dergelijke spoorlijn keer op keer in twijfel trekken, is

ook door dit kabinet weer besloten deze spoorlijn niet aan te leggen. Waardoor een belangrijk en steeds dynamischer deel van het land gebrek is aangesloten op de Randstad.

Het blijft jammer dat die Zuiderzeelijn er niet komt. Misschien moeten we dan maar, als een geste aan onze loyale noordelingen, eens over al die berekeningen heenstappen en het ding gewoon aanleggen en dan en passant meteen maar doortrekken naar Hamburg. Gewoon, als dank voor 50 jaar aardgas uit Slochteren.

Wedden dat we dan over twintig jaar tot de conclusie komen dat het goed is dat die lijn er toch is gekomen? Net als die spoorlijn tussen Amsterdam en Haarlem in 1839. Want ook die zou de toets der Haagse rekenmeesters waarschijnlijk niet hebben doorstaan. Maar die hadden we toen gelukkig nog niet.

**Wim Boonstra is chief econo-
mist bij Rabobank.**

